

Yenjo ye pial guop cin piath?

Koc tuany panakim aci puol aben, ör tënë rët aya aci la wic guop tekic pël keek ë juek rioc de awuny tuany tënë tööj. Awicku buk koc tuany kony bik koc be tuany ke cuk dom rin tewen tööj juec aci rac tënë pial guop koc, kaam thor aye tuany dit bëei ku jol awuny tuany rilic tënë koc ke ci puol guop wenthëer. Toj ka puolic ku kueer kith leu bin ke looi thin tënë dhuk cien wuony yien ë kënë koc lui aben, koc tuany ku jööl rin bik keek pial guop cin puoth ya col luoi .

Yenjo ye pial guop cin puoth?

Pial guop cin puoth yien ato kek lök cin ke cit athabun to agorok listic yic kaya athabun ku piu ku kënë aleu kuonyrin be tööj col akac bik koc cuok yik tuany. Te koc tööj ee ke ci lo koc guup, ke yok aleu buk awuny tuany dhuok cien ee koc tuanyic.

Luoi da tënë yin

Koc lui aben panakim kënë aye pial guop cin looi aret rin anyicku lön yien kënë ee toj ka puolic leu be koc tuany gël be kerac cuok bu ke guup Ku pial guop na leu röt.

Koc kuek luoi aleu bik ke ciin aloak te wic keek yien bik jam ke rään tuany aya tau ka kith thin puolic, ne yoo ku cok te goot yin rään tuany.

Akolic ee rëer du yic ke yi cit rään tuany aya jal ë panakim kënë yic yok aci yin col rin ba ben wuo yiic ku buk koc wuny guup ee tueny koc gel wei ku loom ku ba ya pial guop cin puoth na leu röt.

pial guop cine e lon rään aben.

Koc tuany ku jööl anoj lon dit puoth leu ke bik looi tënë pial guop cin ee panakimic aben.

- Jööl aleu bik ke ciin ya cau ee tha thok aben ee ben ku te nyej kek on räään piny
- koc tuany ku jööl aci leu bik yan töök goöt, deer, libröt ke tuom aya kak kök yënë ke lui bin ke räään tuany loi.
- koc tuany aleu bik naj pial guop cin puoth. Ke cit ke ye loi tewen panakimic. Kënë, e bik ke ciin lók te ci kek ló yon atheek ku te yoot cém.

Yien apuoth ba thiec

Gol tha thok aben koc kuek luoi aleu bik lui apei dit, ku koc tuany aleru bik gai na akim, temergi aya räään muok pial guop bik ke ciin ya lók e ke yoot ku cok goöt den.

Ke ye abaj lon da buk awuony tuany tiet wei. Ka ye ku yooth yin aleu ba nyic kënë apuoth ba thiec. Na dak puou, ke yi dun rioc ba lek koc luoi panakim kecit ke puoth ye loi kënë

Ye kade te yen cin dëer thin keen plastic nøy yic wel

Ba cin deer plastic nøy yic wel apuoth ee tööj juec dhuok cien del kou, aye dac lui ku aleu bik ayiel tekictene lók athabun ku piu.

- Aragi ci nai ci kou ë cin loi be piath te cin piu
- Aye yeer wei te ci acuol, ku anøj kak piu muk aya Rin be del du röt muk apuoth

Kuer puoth cin pial guop kënë aragi ci tac cin kou akiik:

1. Tau kak luoi ténë yiny agéép ë cin tok ku cuth ciin kedhie, kum nyiin aben ë ciin ku, riööp agut be ciin thiäj.
2. Rööp ber nhiim aya riööp ci ke döök aye pial guop cin looi ke rilic be yok. Ténë kc ke ayien ke nyiin tiit wët acol be röt käük riööp theer aye lek yien be acuol nyai ku tööj.

* Imam piny nhom ci piöc aye ke gam bik tööc aragi cin kou ya looi ténë pial guop nhom tak.

Te yënë ciin lääk thin athabun ku piu.

Athabun ku piu kat aye acuol nyai ku kak ciin. Kënë kë kuer puoth leu bi n ke ciin ku coth te nøy kek acuol.

Kuëär puoth ka dhatem yënë ke cin lók athabun kupiu akiik:

1. lieb piu ku bik kuëär ciin nhiim.
2. loi athabun
3. coth ciin kadhie agut aba ayiok röt loi.

4. kum ku coth nyiin ke ciin. Ayiok ku coth te cit thaken ka thiar agut ci thaken ka thiar ku dhiec. Wec ciin apuoth
5. Wuny ciin bik thiäj në awerek cin acuol.
6. Cuat awerek cin yi cin wec gubo acuolic

Në tha toj thaas wer luoi ka bet ke temergi aleu be nañ tha tok ke thiok nyic apuoth pial guop kek athabun ku piu.

looí te cit tha thieej ee digiik ka thiedhiec cuop ciëlic na dhorou (60 second) lók cin thab ee tha .

* Nyuoth: voss A. ku Widmer AF, wuony dom panakim tueny kith run liem tok ku buot ka dhouanj ku thiedhojan ku dhorou (1997)

Luoi listiic ye poth koc ciin.

Listiic ye poth koc ciin aleu bik kony ku ka puoth juek tënë piath pial guop cin. Yien èmënë, listiic acie acuol nyai na cok yien ci räään ye ciin cak lók.

Thuraa lui ya ke tiñ ee yon kënë aye ke muk bik räään aben ya tak lón wec ciin yien ke puoth në toj ther tënë pëen wuony tuany.

Yeeen wiec ba ka juec nyic.

Yin aliem ba jam kek gun rän luoi wen muk yin. Keek aya aleu bik yin lar tënë koc luoi dom wuony tuany na wic yin lek kith.

Nyic, apuoth ba thiec.